

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu JUDr. Aleše Šťastného a soudců JUDr. Tomáše Pirka a JUDr. Markéty Čermínové ve věci

žalobce: **J. M.**, narozený xxx
bytem Xxx, Xxx
zastoupený advokátem Mgr. Jiřím Šimkem
sídlem Kubelíkova 1189/29, 130 00 Praha 3

proti
žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2

o náhradu nemajetkové újmy,

k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 12. 12. 2022, č. j. 63 C 128/2021-118

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se potvrzuje.**
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradě nákladů odvolacího řízení 900 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal zaplacení částky 105 100 Kč s příslušenstvím a konstatování nepřiměřené délky řízení vedeného Obvodním soudem pro Prahu 7 pod sp. zn. 5 C 54/2016 a porušení práv žalobce, konkrétně čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, a konstatování, že v řízení vedeném Obvodním soudem pro Prahu 7 pod sp. zn. 4 C 32/2017 došlo k porušení práva na přiměřenou délku řízení (výrok I),

Shodu s prvopisem potvrzuje Petra Václavíková

a dále uložil žalobci povinnost nahradit žalované do tří dnů od právní moci rozsudku náklady řízení ve výši 1 800 Kč (výrok II). Takto rozhodl o požadavku žalobce na náhradu nemajetkové újmy, která mu měla být způsobena nesprávným úředním postupem spočívajícím v nepřiměřené délce řízení vedených u Obvodního soudu pro Prahu 7 pod sp. zn. 5 C 54/2016 a sp. zn. 4 C 32/2017.

2. Pokud jde o nároky žalobce související s řízením vedeným pod sp. zn. 5 C 54/2016, dospěl soud prvního stupně k závěru, že jsou promlčeny. Dané řízení bylo pravomocně skončeno dne 11. 10. 2019, žaloba však byla podána až dne 4. 3. 2021, tj. po 1 roce 4 měsících a 21 dnech. I kdyby tedy v mezidobí došlo k řádnému uplatnění daných nároků u Ministerstva spravedlnosti a s tím spojenému stavění promlčení dle § 35 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) (dále též jen „OdpŠk“), po dobu 6 měsíců, musely by být předmětné nároky promlčeny pro uplynutí subjektivní šestiměsíční promlčecí lhůty podle § 32 odst. 3 OdpŠk. Soud prvního stupně proto žalobu v této části zamítl.
3. K nárokům žalobce souvisejícím s řízením vedeným pod sp. zn. 4 C 32/2017 (dále též jen „posuzované řízení“) soud prvního stupně uvedl, že je bez dalšího namístež žalobu zamítnout pokud jde o konstatování porušení práva žalobce na jeho přiměřenou délku, neboť konstatování porušení práva žalobce na projednání věci v přiměřené délce již bylo obsaženo ve stanovisku žalované ze dne 22. 9. 2021.
4. Soud prvního stupně se však dále zabýval požadavkem žalobce na finanční zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou mu v tomto řízení. Zabýval se tedy otázkou, zda celková délka řízení byla přiměřená. Žaloba byla žalobcem podána dne 24. 11. 2017, řízení doposud neskončilo, žalobce však požaduje kompenzaci pouze za období do 23. 6. 2022. Celkem se tedy jedná o období dlouhé 4 roky 6 měsíců a 30 dnů. Soud prvního stupně zhodnotil posuzované řízení z hmotněprávního hlediska jako nijak zvláště složité. Pro rozhodnutí ve věci samé bylo v zásadě zapotřebí pouze správně vyhodnotit otázku promlčení žalobou uplatněných nároků. Z hlediska procesního však posuzované řízení bylo komplikováno skutečností, že bylo zapotřebí rozhodovat, resp. věc projednat, ve třech instancích a ve věci též rozhodoval Ústavní soud. Žalobce v rozhodném období podal v posuzovaném řízení celkem sedm odvolání, kvůli kterým bylo třeba spis připravit a odeslat odvolacímu soud. Procesní složitost věci dále zvyšovala nutnost opakovaně rozhodovat o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení právního zástupce žalobci. Složitost věci byla částečně dána i tím, že žalobce podal žalobu, jejíž předmět se částečně překrýval s jinou jím podanou žalobou. Pokud jde o kritérium jednání poškozeného, dospěl soud prvního stupně k závěru, že žalobce nikterak k prodloužení řízení nepřispěl. Rovněž postup soudů ve věci byl v zásadě plynulý. Je sice pravdou, že se v konečném důsledku nároky žalobce ukázaly být promlčené a napadaný postup policie (užití pout) správný. Předmětem posuzovaného řízení však byla základní hodnota, tj. osobní svoboda, a proto soud prvního stupně shledal význam řízení jako standardní.
5. Po zhodnocení všech zákonných kritérií a veškerých okolností případu však soud prvního stupně dospěl k závěru, že délku posuzovaného řízení lze považovat ještě za přiměřenou, a proto žalobu v plném rozsahu zamítl.
6. O náhradě nákladů řízení soud prvního stupně rozhodl podle § 142 odst. 1 o. s. ř., když úspěšně žalované přiznal plnou náhradu nákladů řízení.
7. Proti tomuto rozsudku podal žalobce včasné odvolání. Namítal, že podle statistiky ministerstva spravedlnosti odpovídal medián délky civilního řízení v působnosti Městského soudu v Praze za rok 2011 174 dnům. Průměrnou dobu civilního řízení tak řízení 4 C 32/2017 překonalo bezmála desetinásobně. Žalobce nesouhlasil s posouzením jednotlivých zákonných kritérií tak, jak byly hodnoceny soudem prvního stupně, když posuzované řízení nelze považovat za složité a ani postup orgánů veřejné moci nebyl plynulý. Zdůraznil, že v daném případě se nejednalo o věc

Shodu s prvopisem potvrzuje Petra Václavíková

jakkoliv složitou, která by odůvodňovala trvání soudního řízení v délce bezmála 5 let. Oddálení konečného rozhodnutí bylo způsobeno procesní činností Obvodního soudu pro Prahu 7, když jeho rozhodnutí byla několikrát zrušena a věc vrácena odvolacím soudem zpět k novému projednání. Řízení pak bylo svou délkou zjevně nepřiměřené své povaze a žalobci tak vznikl nárok na monetární kompenzaci. Závěrem proto žalobce navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil a žalobci přiznal požadovanou náhradu v penězích.

8. Žalovaná navrhla napadený rozsudek jako věcně správný potvrdit.
9. Odvolací soud přezkoumal z podnětu a v mezích podaného odvolání napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212 a § 212a o. s. ř.), a poté dospěl k závěru, že toto odvolání není důvodné.
10. Odvolací soud, pokud jde o nárok žalobce na zadostiučinění za řízení vedené u Obvodního soudu pro Prahu 7 pod sp. zn. 5 C 54/2016, plně souhlasí se závěrem soudu prvního stupně, že tento nárok žalobce na odškodnění nemajetkové újmy byl promlčen. V podrobnostech odvolací soud odkazuje na odůvodnění rozhodnutí soudu prvního stupně, když by pouze jinými slovy opakoval argumentaci tam uvedenou. Ostatně žalobce v odvolání ani proti této části rozsudku soudu prvního stupně nikterak nebrojil.
11. Taktéž požadavek žalobce na zadostiučinění nemajetkové újmy vzniklé v souvislosti s posuzovaným řízením (sp. zn. 4 C 32/2017), posoudil soud prvního stupně zcela správně. Odvolací soud se zcela ztotožňuje s jeho skutkovými i právními závěry a v plném rozsahu na ně odkazuje. Kvituje přitom důsledný a příkladný přístup prvostupňového soudu k věci, který se projevil nejen z jeho přesvědčivě pojatého odůvodnění písemného vyhotovení rozsudku, ale i pečlivého a úplného vypořádání se všemi relevantními námitkami žalobce. Své skutkové i právní závěry soud prvního stupně účastníkům natolik dostatečně zprostředkoval, že odvolací soud, aniž by parafrázoval či opakoval části dotčeného rozhodnutí, již prakticky nemá k věci co dodat.
12. Odvolací soud nad rámec argumentace uvedené soudem prvního stupně doplňuje, že podle ustáleného judikatorního závěru Nejvyššího soudu, k porušení práva na přiměřenou délku soudního řízení ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen Úmluva), a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, a tím i nesprávnému úřednímu postupu ve smyslu § 13 odst. 1 věta druhá a třetí OdpŠk, nedochází tehdy, není-li věc projednána v ideální době, ve které by projednána být mohla, ale teprve tehdy, není-li projednána v době odpovídající její složitosti a významu předmětu řízení pro poškozeného [viz § 31a odst. 3 písm. b) a e) OdpŠk], přičemž důvody, proč k tomu došlo, spočívají v postupu orgánu veřejné moci [viz § 31a odst. 3 písm. d) OdpŠk], a to buď zcela nebo v míře významně převažující podíl poškozeného [viz § 31a odst. 3 písm. c) OdpŠk] na celkové délce projednávání věci. Zároveň musí být celková délka řízení nepřijatelná (zásah do uvedených základních práv poškozeného musí mít nezbytnou intenzitu), tj. působící poškozenému újmu spojenou s nejistotou ohledně výsledku řízení, kterou nelze v právním státě, založeném na účtě k právům a svobodám člověka (viz čl. 1 odst. 1 Ústavy), tolerovat (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 12. 2012, sp. zn. 30 Cdo 1355/2012, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 9. 2015, sp. zn. 30 Cdo 1027/2015, proti němuž podaná ústavní stížnost byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 3566/15). Současně třeba připomenout, že Evropský soud pro lidská práva (dále jen ESLP) ve své judikatuře zpravidla toleruje jeden průtah v řízení, a to i v délce cca dvou let (srov. např. rozsudek ESLP ve věci Dostál proti České republice ze dne 25. 5. 2004, stížnost č. 52859/99, § 192), pokud celková délka řízení není nepřiměřená (srov. např. rozsudek ESLP ve věci Nuutinen proti Finsku ze dne 27. 6. 2000, stížnost č. 32842/96, § 110).
13. V dané věci, když žalobce, který byl po celou dobu trvání řízení ve výkonu trestu odnětí svobody za mimořádně závažnou trestnou činnost (proti životu a zdraví), vede s žalovanou celou řadu dalších sporů, je pro žalobce individuální význam posuzovaného řízení značně snížen, a k porušení práva na přiměřenou délku soudního řízení ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy a čl. 38 odst. 2 Listiny Shodu s prvopisem potvrzuje Petra Václavíková

základních práv a svobod (dosud) nedošlo, jak správně uzavřel soud prvního stupně.

14. Z výše uvedených důvodů proto odvolací soud napadený rozsudek soudu prvního stupně podle § 219 o. s. ř. jako věcně správný potvrdil, včetně správného výroku o nákladech řízení.
15. O nákladech odvolacího řízení odvolací soud rozhodl podle § 142 odst. 1 o. s. ř., ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř. Žalovaná dosáhla plného procesního úspěchu i v této fázi řízení a byla jí proto přiznána náhrada nákladů řízení, které jsou tvořeny podle § 1 a § 3 vyhl. č. 254/2015 Sb. třemi paušálními náhradami po 300 Kč za vyjádření k odvolání, příprava k jednání a účast na odvolacím jednání.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat dovolání k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení, jehož přípustnost přezkoumá za podmínek stanovených v § 237 o. s. ř. dovolací soud.

Praha 26. dubna 2023

JUDr. Aleš Šťastný v. r.
předseda senátu